

2025 Bülten 5

Siyasi Üslup ve Sorumluluk

Friedrich Merz'in İsrail'e İran ile ilgili biçtiği Rol Hakkındaki Söylemi

Almanya Başbakanı Friedrich Merz'in İsrail'in İran ile olan askeri çatışmadaki rolünü "İsrail bizim için kirli işleri yapıyor" demesi ve bu çatışmayı "kirli iş" olarak tanımlaması, uluslararası alanda ve Almanya içinde büyük tartışmalara yol açmıştır.

Kavramsal metafor analizi ve söylem analizi kullanılarak yapılan detaylı bir inceleme, bu ifadenin taşıdığı sorunlu boyutları ve Almanya gibi çok kültürlü bir toplumda yol açabileceği sosyal etkileri ortaya koymaktadır.

"Kirli iş" metaforu, temizlik ve kirlilik alanlarını kullanarak siyasi ve askeri çatışmaları ahlaki olarak sorgular ve etik açıdan rahatsız edici görevler şeklinde tanımlar. Merz bu ifadeyle, Almanya ve Avrupa'nın bazı askeri eylemlerden faydalandığını ancak ahlaki olarak lekelenmemek için bu eylemlerden uzak durduğunu ima etmektedir. Böylece İsrail, zor ve rahatsız edici bir rolü üstlenen bir aktör olarak sunulmaktadır.

“Bu metafor aynı zamanda ikircikli bir ahlaki tutum yaratır”

gerekli ama rahatsız edici görevleri alt düzeyde ya da "kirli" olarak tanımlar. Bu da kaçınılmaz olan görevlerin ahlaken sorgulanabilir, ancak yine de vazgeçilmez olduğunu ima ederek sorunlu bir etik ikilem ortaya çıkarır. Söylemsel düzeyde incelendiğinde, Merz'in açıklaması, sorumluluktan kaçınma ve rahatsız edici görevleri başkalarına devretme gibi siyasi bir tutumu yansıtır. Aynı zamanda Merz, İsrail'in İran'a yönelik eylemlerinin meşruiyetini dolaylı olarak tanıırken, Avrupa'nın bu eylemlerden dolaylı olarak yararlandığını ve etik maliyetlerden kaçındığını belirtir. Bu bakış açısı, jeopolitik bir hiyerarşi oluşturur ve Avrupa'nın güvenilirliği ile bütünlüğüne yönelik ahlaki eleştirileri tetikleyebilir.

Aynı zamanda Almanya gibi giderek heterojenleşen bir toplumda, Merz'in kullandığı ifade özellikle ülkede yaşayan Müslümanlar arasında rahatsızlık yaratabilmekte, İran rejimine yönelik siyasi tutum ne olursa olsun, "kirli iş" metaforu, Müslüman ülkelerine yönelik şiddeti meşrulaştıran bir ima olarak algılanabilir ve rahatsız edici bulunabilir. Ayrıca bu açıklama, Merz hakkında göç ve entegrasyon konusunda daha önceki söylemlerinden dolayı oluşan kuşkuları pekiştirmektedir. Merz'in geçmişteki ifadeleri, Müslümanlar tarafından genelleştirici ve mesafeli olarak algılanmıştır. Bu son açıklama, Müslüman toplumu içinde güvensizliği ve dışlanma duygusunu daha da artırmıştır.

Merz'in tartışmalı ifadesi, siyasi metaforların geniş kapsamlı toplumsal sonuçlar doğurabileceğini açıkça ortaya koymaktadır. Bu nedenle siyasi liderlerin kullandıkları dili özenle seçmeleri, yanlış anlaşilmaları, toplumsal bölünmeleri ve gerilimleri önlemek açısından önemlidir. Almanya gibi heterojen bir toplumda, siyasi iletişimde hassasiyet ve sorumluluk kaçınılmazdır ve toplumsal bütünlüğün uzun vadede korunması açısından büyük önem taşımaktadır.

